

VBS De Kolibrie
Beleid
leerlingenbegeleiding

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Onze 5 waarden.....	3
2.1	Zorgzaamheid	3
2.1.1	Fase 0: Brede Basiszorg.....	3
2.1.2	Fase 1: verhoogde zorg.....	4
2.1.3	Fase 2: uitbreiding van zorg.....	4
2.1.4	Fase 3: IAC	4
2.2	Groei	5
2.3	Plezier	5
2.4	Openheid	6
2.4.1	Leerling-leerlinggesprekken	6
2.4.2	Leerkracht-oudergesprekken.....	6
2.4.3	Leerkracht-leerlinggesprekken	7
2.4.4	Leerkracht-leerkrachtgesprekken	7
2.5	Respect	7

1. Inleiding

Het voltallige schoolteam hecht veel belang aan de waarden waar we als school voor staan. In alle daden die we verrichten, gesprekken die we voeren en lessen die we geven, staan onze 5 waarden centraal. Ook als het specifiek over het begeleiden en ondersteunen van leerlingen gaat, werken wij voortdurend vanuit deze 5 waarden. De 7 uitgangspunten van handelingsgericht werken zijn terug te vinden doorheen het beleid leerlingenbegeleiding

2. Onze 5 waarden

2.1 Zorgzaamheid

Het **zorgen** voor onze leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, gebeurt met veel liefde en vanuit een grote expertise. Binnen onze school wordt de zorg vormgegeven volgens het continuüm van zorg. Voor elke leerling kan je in ons leerlingvolgsysteem terug vinden in welke fase van zorg deze leerling zich bevindt.

2.1.1 Fase 0: Brede Basiszorg

Onze leerkrachten doen er alles aan om een zo krachtig mogelijke leeromgeving te creëren en zoveel mogelijk onderwijs te bieden dat aansluit bij de mogelijkheden van hun leerlingen. Elke leerkracht heeft, door te differentiëren, in zijn of haar klas een basiszorg ontwikkeld die tegemoet komt aan de noden van en verschillen tussen leerlingen. Onderlinge verschillen tussen klassen zijn aanwezig, maar heel wat redelijke aanpassingen worden door het voltallige schoolteam toegepast. Hieronder vind je een opsomming van de meest frequente redelijke aanpassingen.

Lijst van redelijke aanpassingen	
Onderwijs	De leerling gebruikt een hulpmapje met de voor hen nuttige hulpkaarten
	De leraar leest de toetsvragen voor en licht indien nodig de vragen nog eens extra toe
	De leerling legt een toets (deels) mondeling af
	De leerling gebruikt voorleessoftware
	De leerling gebruikt een spellingscorrector
	De leerling maakt gebruik van een rekenmachine bij oefeningen waar het technisch rekenen geen doel op zich vormt
	De leerling krijgt vooraf de teksten begrijpend lezen
	De leerling maakt een beperkt aantal oefeningen
Aandacht en concentratie	De leerling heeft de mogelijkheid om een koptelefoon te gebruiken
	De leerling zit op een wiebelkussen
	De leerling gebruikt een tangle bij het gevoel van motorische onrust
	De leerling krijgt een tweede kans wanneer opgemerkt wordt dat toetsdelen niet werden gemaakt
	De leerkracht gebruikt hulpmiddelen om de tijd te structureren
Planning en studiemethode	De leraar bezorgt een uitgebreide studeerwijzer
	De leraar voorziet remediëring op maat
	De leraar maakt gebruik van een duidelijk agendasyteem waar taken en toetsen tijdelijk worden in genoteerd

	De leerkracht geeft gerichte feedback aan de leerlingen en is transparant in wat nog moeilijk loopt en extra inoefening vraagt
Motorische ontwikkeling	De leerling gebruikt aangepast schrijfmateriaal
	De leerling gebruikt stimulerende motorische materialen voor motorische handelingen (schrijfhulpmiddeltjes, hulpscharen...)
	De leerling maakt gebruik van schrijfvervangende software
	De leerling krijgt ingevulde notities/ werkboeken
	De leerkracht helpt de leerling met het structureren van het schoolmateriaal
Sociaal-emotionele ontwikkeling	De leerkracht werkt met beloningssystemen om positief gedrag te stimuleren
	De leerling wordt extra positief bevestigd

Echter, de brede basiszorg, zoals hierboven werd uitgelegd, is soms onvoldoende om tegemoet te komen aan alle noden van leerlingen. Wanneer dit blijkt, wordt overgegaan naar fase 1: verhoogde zorg.

2.1.2 Fase 1: verhoogde zorg

Een leerling heeft soms meer nodig dan wat er in de brede basiszorg wordt aangeboden. Als school kiezen we er dan voor om samen met de leerkracht, ouders en zorgcoördinator te bekijken welke extra zorg er geboden kan worden, al dan niet op school. We bekijken samen welke remediërende, differentiërende, dispenserende en compenserende maatregelen we kunnen treffen om de verdere ontwikkeling en welbevinden van onze leerlingen te bevorderen.

Wij gaan in het begeleiden van onze leerlingen voor een transparante communicatie. Alle afspraken worden gemaakt in samenspraak met de betrokken partijen tijdens een MDO. Meer informatie over de organisatie van een MDO is terug te vinden onder volgend deel: 2.4 openheid.

2.1.3 Fase 2: uitbreiding van zorg

Ondanks de expertise van onze leerkrachten, directie en het zorgteam kan het zijn dat er onvoldoende tegemoet kan gekomen worden aan de specifieke onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Wanneer dit het geval is schakelen we als school, met toestemming van de ouders, de hulp van het CLB in. Het CLB start een HGD-traject (handelingsgericht diagnostisch traject) op waarbij de hulpvraag verhelderd wordt, doelen worden opgesteld, onderwijsbehoeften in kaart worden gebracht en uiteindelijk een advies wordt geformuleerd. Advies kan zijn het aanvragen van ondersteuning, aanmelden bij een revalidatiecentra, hulp inschakelen van externe partners... maar ook de school kan versterkt worden in het omgaan met bepaalde problematieken.

2.1.4 Fase 3: IAC

Uit het HGD-traject van het CLB kan ook blijken dat de aanpassingen, die nodig zijn om een leerling binnen de school mee te nemen binnen het gemeenschappelijk curriculum, onvoldoende of onredelijk zijn. Wanneer deze situatie zich voordoet, wordt er overgegaan naar een individueel aangepast curriculum. Dit wil zeggen dat het klastraject wordt losgelaten en er gekozen wordt voor een traject dat aangepast is aan de individuele mogelijkheden van die leerling.

2.2 Groei

Binnen onze school zetten we in op het bieden van maximale ontplooiings- en **groei**kansen aan al onze leerlingen. Ook op onze groene dorpschool komen wij meer en meer in aanraking met anderstalige kinderen, kinderen die opgroeien in kansarmoede, kinderen met leer- en gedragsmoeilijkheden...

Door het organiseren van zorg- en SES-momenten willen wij bijdragen aan de individuele groei van al onze leerlingen. De zorgmomenten kunnen op een gevarieerde manier ingevuld worden:

- Klasinterne individuele ondersteuning
- Klasinterne groepsondersteuning
- Klasexterne individuele ondersteuning
- Klasexterne groepsondersteuning

Om de groei van leerlingen te bewaken, worden de vooropgestelde doelstellingen op regelmatige basis geëvalueerd. Voornamelijk is dit de taak van de klasleerkracht door gericht te observeren en het afnemen van toetsen.

Ook de zorgcoördinator heeft een rol binnen het evalueren van doelen. Dit gebeurt door op vaste tijdstippen LVS-testen en AVI-testen af te nemen. Door het afnemen van deze gestandaardiseerde testen krijgen we een objectieve weergave van het klas- en leerlingenprofiel. Op basis van de resultaten van de AVI-testen worden er niveaugroepen voor technisch lezen gemaakt. Tijdens het niveauleren gaan de leerlingen volgens de gemaakte groepen aan de slag. De LVS-testen dienen, bovenop de mening van de leerkracht, als indicatie om de leerlingen te laten deelnemen aan sterk rekenwerk.

Het uiteindelijke doel is om onze leerlingen klaar te stomen voor het secundair onderwijs. We willen dat elk van hen met een stevig fundament onze school verlaat om zo verder te groeien in datgene waar hun interesses en keuzes hen brengen.

2.3 Plezier

Kinderen spenderen het merendeel van hun tijd op school. Met het voltallige schoolteam streven wij ernaar om onze leerlingen een schooltijd te bezorgen waar ze met **plezier** op terug kijken. Een gelukkig kind is een kind dat kan leren en openstaat voor het ontdekken van het nieuwe. Het welbevinden van een kind is van groot belang in zijn of haar leerproces. Daarom vinden wij het zeer belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan het welbevinden van onze leerlingen met het doel op het ervaren van plezier op school. Onze leerlingen kunnen met hun zorgen terecht in het nest. De verantwoordelijke leerkracht nodigt de desbetreffende leerling uit voor een gesprek en behandelt deze zorg met de nodige discretie. De leerkracht en leerling blijven elkaar ontmoeten zolang de leerling dit nodig acht.

In de derde graad van het lager onderwijs vullen onze leerlingen het burgerschapskompas in. Dit is een vragenlijst waarbij de leerlingen hun mening kunnen geven over het schoolklimaat met betrekking tot bepaalde ontwikkelthema's. Via deze vragenlijst kunnen leerlingen aangeven hoe tevreden ze zijn over het schoolgebeuren. Door een analyse te maken van de resultaten en hier eventueel acties aan te koppelen, bewaken we het welbevinden van onze leerlingen op school.

2.4 Openheid

Als school dragen we een open communicatie met leerlingen en ouders hoog in het vaandel. Zorgen rond en onder leerlingen kunnen steeds besproken worden. Door het enerzijds organiseren van formele gesprekken en anderzijds het voeren van informele gesprekken zetten we in op een open communicatie tussen de verschillende partijen.

2.4.1 Leerling-leerlinggesprekken

Herstelgesprekken

Overall waar mensen samenleven, ontstaan er vroeg of laat conflicten. Dat is in het onderwijs niet anders en dat is alles behalve abnormaal. Het belangrijkste is dat deze conflicten op een constructieve en respectvolle manier worden opgelost. Onze leerlingen worden aangeleerd dat het normaal is dat er eens ruzie is of dat er fouten gemaakt worden, maar dat als wanneer dit gebeurt ze het steeds moeten herstellen. Het is vanzelfsprekend dat onze leerlingen in het begin gestuurd worden in het herstellen van problemen in de hoop dat ze, eens ze wat ouder zijn, uiteindelijk zelf voldoende tools hebben om het conflict te herstellen. Tijdens het herstelgesprek worden telkens de volgende stappen doorlopen: wat gebeurde er precies, hoe voelde jij jou daarbij, hoe voel je je nu, wat heb je nodig om dit te herstellen en het effectieve herstel.

2.4.2 Leerkracht-oudergesprekken

Informeel oudergesprek

We houden het contact tussen leerkrachten en ouders graag zeer laagdrempelig. 's Morgens vroeg zijn de leerkrachten tijdig aanwezig en 's avonds bij het belsignaal zijn alle leerkrachten op de speelplaats te vinden. Op die manier bieden wij ouders de kans om de leerkracht persoonlijk aan te spreken om bepaalde informatie door te geven, een zorg te uiten, een vraag te stellen...

Oudercontact

Op regelmatige tijdstippen wordt er bewust tijd vrij gemaakt, door leerkrachten en ouders, om het functioneren van al onze leerlingen te bespreken. De oudercontacten gaan door rond de herfst- en krokusvakantie en bij het ophalen van het jaarrapport. Dit is het moment waarop de leerkracht vertelt hoe het kind cognitief, motorisch, fysiek en sociaal-emotioneel functioneert op school. Ouders krijgen ook de kans om inbreng te doen vanuit de thuissituatie.

Multidisciplinair overleg

Wanneer ouders een zorgvraag hebben kan er steeds een gesprek aangevraagd worden bij de klasleerkracht of zorgcoördinator. De zorgcoördinator of leerkracht kunnen op hun beurt ook een gesprek aanvragen met de ouders of andere betrokken partijen. Ouders, CLB-medewerker, leerkrachten, directie, zorgcoördinator en externe partners zijn de mogelijke participanten tijdens een MDO. Gezamenlijk bespreken ze de beginsituatie van de leerling, de onderwijsbehoeften van de leerling en de leerkracht, de acties om aan de onderwijsbehoeften te voldoen en de evaluatie van eventueel eerder ondernomen acties. Aan het einde van het gesprek wordt een nieuw overlegmoment gepland zodat de ondernomen acties tijdig geëvalueerd kunnen worden en er indien nodig nieuwe acties opgesteld kunnen worden.

2.4.3 Leerkracht-leerlinggesprekken

Kindcontacten

De leerling wordt gezien als mede-participant van zijn of haar leer- en groeiproces. We zijn er van overtuigd dat het welbevinden van de leerling van groot belang is om te kunnen leren en groeien. Via emotiometers in de klas en/of klasgesprekken maken kinderen duidelijk aan hun leerkracht hoe ze zich voelen en of ze eerst even willen ventileren vooraleer ze weer kunnen werken. Opvallend is dat de emoties vaak gelinkt zijn aan gebeurtenissen op de speelplaats. Toch willen we ook te weten komen wat het kind van de klaswerking vindt, hoe het kind zich echt voelt, of het bepaalde dingen anders zou willen zien... De kindcontacten, die in het midden van het schooljaar worden gehouden, geven enerzijds een antwoord op deze vragen, maar anderzijds zorgt het ervoor dat de leerkrachten kritisch blijven ten opzichte van hun klaswerking. Voor elke graad is er een concept uitgewerkt dat aansluit bij de mogelijkheden van die leeftijd.

Leerlingenraad

De leerlingenraad bestaat uit een groep enthousiaste, democratisch verkozen vertegenwoordigers. Deze groep heeft de kans om samen met de directie en een leerkracht in gesprek te gaan en ideeën en actuele onderwerpen, die onder de leerlingen leven, bespreekbaar te maken. Het is aan de groep om voorstellen tot verandering te formuleren die nadien schoolintern besproken worden.

2.4.4 Leerkracht-leerkrachtgesprekken

Overgangsgesprekken

Elk jaar een nieuwe juf, nieuwe klas, nieuwe kansen... Elke leerkracht start met een open blik aan een nieuw schooljaar. Elke leerling begint met een blanco blad, dat aan het einde van het schooljaar gevuld is met nieuwe ervaringen en kennis. Toch vinden we het belangrijk dat een nieuw schooljaar niet het einde betekent van bepaalde hulpmiddelen of aanpassingen. Door het organiseren van overgangsgesprekken willen wij garanderen dat de zorg die geboden werd, doorgetrokken wordt naar het volgende leerjaar.

PréMDO

Naast de vele informele gesprekken tussen leerkracht en zorgcoördinator over leerlingen, worden er 2 keer per jaar préMDO's gehouden. De klasleerkracht bepaalt bij welke leerlingen hij of zij de nood voelt om dit te bespreken met de zorgcoördinator. Tijdens dit schoolintern gesprek heeft de klasleerkracht de kans om een bezorgdheid te uiten, raad te vragen, een ondersteuningsbehoefte te bespreken... Samen wordt er beslist hoe deze situatie verder aangepakt zal worden en welke acties er ondernomen kunnen worden.

2.5 Respect

Zorgen voor onze leerlingen gebeurt met een voortdurend wederzijds respect tussen alle betrokken partijen. Respect wordt op onze school gezien als een basisattitude om met elkaar om te gaan. We hebben waardering voor elkaar, om wie die persoon is en om wat die persoon doet.